

Na vaše dotazy odpovídá prof. MVDr. Z. Knotek, CSc.

Veterinární poradna

Obracím se na Vás s prosbou o pomoc. Vlastním pětiletou fenku aljašského malamuta. Do srpna minulého roku byla zdravá a v pořádku, snad kromě mírné nadváhy. Ale v pátém roce věku se jí udělala na dásni nad zuby v horní čelisti malá boulička, která rostla. Veterinář ji chirurgicky odstranil, ale po třech měsících se boulička udělala na stejném místě znovu. Následovalo další vyříznutí a vypálení laserem a nechali jsme udělat i histologii. Diagnóza zněla fibroadenom (epulis) - nezhoubné bujení tkáně, s tendencí se vracet. Dnes, po dalších 3 měsících, náš čeká další zákrok - další narkóza, vyříznutí a velká otevřená rána. Nepodařilo se mi o nemoci zjistit nic podrobnějšího, ani jaká je možná léčba. Všichni veterináři se shodli, že nejlepší je chirurgické odstranění, v opačném případě by boule přerostla a odstranit nešla. Prosím Vás tedy o radu, je-li možné zjistit cokoli o této nemoci, je-li nějaká léčba, nebo zda lze alespoň prodloužit intervaly mezi nutnými zákroky. Děkuji předem za pomoc. L. J., Mělník

Výraz epulis pochází z řeckého označení spojení, které znamená útvar lokalizovaný při dásni. V lékařské terminologii se používá v souvislosti s případy nezhoubných nádorových procesů v blízkost zubních krčků a je odlišována epulis vazivová, osteoplastická, epulis tvořená velkými buňkami a další. Z klinického hlediska je ve veterinární medicíně výraz epulis používán pro popis zduření, které se nachází v dásni. Z pohledu exaktní morfologické disciplíny, jakou je histologie, zahrnuje epulis celou řadu patologických změn, maligních neodontogenních tumorů i benigních procesů, nenádorových lézí i odontogenních tumorů. Pro přesné označení povahy procesu, volbu optimální terapie a vyslovení objektivní prognózy je třeba zajistit následující schéma. Při výskytu jakéhokoliv zduření dásní je doporučeno postupovat podle protokolu označovaného jako TNM systém (tumor -

node - metastasis). V praxi to znamená, že pozornost vyšetřujícího veterinárního lékaře je kromě vlastního tumoru věnována i regionálním mízním uzlinám a případnému výskytu metastáz v dalších orgánech a tkáních. Uvážíme-li, že relativně velké procento tumorů v dutině ústní může být maligní povahy (uvádí se až 40 %), potom je takové praktické ohraničení sledovaného procesu velmi významné. Například v situaci, kdy je kromě léze v dutině ústní potvrzena i přítomnost četných metastáz, může být chirurgický zákrok zpochybnitelný a správnost nápravy směřované pouze lokálně může být i profesionální chybou. Diagnostika je tedy v případě správného přístupu k řešení epulitid klíčovým momentem a je naprosto nezbytné zahrnout do komplexu vyšetření i histologické vyšetření vzorku odebrané tkáně. Podle povahy léze, její lokalizace a technického vybavení veterinárního pracoviště je možné zvolit některou z následujících alternativ. Patří sem několik forem chirurgického odstranění léze, které se liší rozsahem provedeného zákroku, například excize intrakapsulární, marginální nebo široká, případně radikální resekce až mandibulektomie nebo maxilektomie. Jelikož bylo v případě pětileté fenky aljašského malamuta provedeno i požadované histologické vyšetření a byla určena povaha útvaru, lze navrhnout řešení. Pro dobře diferencované diferencované benigní tumory, jakým je i tento případ, lze souhlasit s marginální excizí. Nevýhodou tohoto přístupu je pravidelný výskyt recidiv. Doporučuji proto zopakovat chirurgické odstranění narostlé bulky se současnou kontrolou pacienta i opětovným histologickým vyšetřením. Pokud by se ukázalo, že proces dosáhl širších rozměrů a představuje riziko mechanického poranění, omezení příjmu potravy nebo jiných komplikací, je třeba zvážit, zda je marginální excize postačující. V mnoha případech tomu tak je a opakované odstranění bulky bývá nezbytné. S ohledem na bezpečný charakter současné úrovně inhalační anestézie není nutno takový přístup považovat za riskantní.

Obracím se na Vás s prosbou o radu ohledně problému s mým pejskem, půlročním vestíkem. Narodil se s klapatými oušky a po čase se ouška začala zvedat. Ve věku asi 4 měsíců, při výměně zubů, onemocněl zánětem slinivky břišní, který málem nepřežil. Po hospitalizaci a operaci se ale uzdravil a zase nabírá na síle. Problémem jsou však jeho uši, které zůstávají stále jen do poloviny postavené. Podlepuji je náplastí, krmím kvalitními granulami pro štěňata a přidávám i vitaminy a vápník. Nevím, čím ještě jeho ouškům pomoci, a proto prosím o radu. Y. Z., Zhoř

Problém s postavením uší je většinou velmi nepříjemnou komplikací pro chovatele nebo majitele psa, nicméně nebývá často žádným omezením zdravotního stavu psa. Narušení správné anatomie vnějšího zvukovodu a ušního boltce mohou sice zvyšovat určitá zdravotní rizika, ale těm lze snadno předcházet pravidelnou péčí o jejich hygienu. Před mnoha lety byly oblíbeny i různé metody kosmetických úprav. Například u německých ovčáků vyžadovali ortodoxní kynologové vzorné postavení uší a existovalo několik forem umělých výtzuží (silonové vlákno, lanko apod.). Některé zákroky však vedly i k onemocnění psa a rovněž efekt byl v řadě případů diskutabilní. Vzhledem k tomu, že vestík je zatím mladý a maturace (vývoj) jeho těla ještě nebyla ukončena, nelze vyloučit, že popisované rehabilitační kroky (šetrné podlepování, masáž) a důraz na kvalitní stravu (zastoupení kolagenu a vitamínu C) mohou přinést úspěch. Vyšší přísun vitamínů i vápníku raději konzultujte se svým veterinárním lékařem, neboť i tyto nepochybně potřebné látky mohou při podávání v nadbytečném množství způsobit řadu nepříjemných komplikací. Toto riziko platí právě v případech přilepšování ke kompletním krmným směsím. ■